

Скрабут А.М.
ст. гр. ФБС-16-1
Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського
Науковий керівник: к.е.н., доцент Крот Л.М.

ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОГО ТРАНСПОРТНОГО СЕКТОРУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ

Транспорт є однією з базових галузей економіки України, що працює в умовах зростання конкуренції, збільшення рівня ризику та необхідності пристосування до швидких економічних змін макро- та мікросередовища. Так, нині транспортна галузь України має низку викликів, належна відповідь на які забезпечить нові можливості для зростання, створення нових робочих місць та розвитку економіки загалом. Підґрунтя цих процесів складають Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року, яка враховує сильні та слабкі сторони, можливості та загрози в галузі транспорту [1], Угода про асоціацію «Україна – ЄС», яка передбачає розширення і зміцнення співробітництва України з ЄС у сфері транспорту з метою сприяння розвитку стабільних транспортних систем, здійснення ефективних і безпечних транспортних перевезень та посилення основних транспортних зв'язків між територіями сторін Угоди, та гармонізація стандартів і політики з чинними в ЄС. У сфері розвитку стабільних транспортних систем найактуальнішим для України напрямом є модернізація транспортної інфраструктури та оновлення рухомого складу. У сфері здійснення ефективних та безпечних транспортних перевезень відбувається наближення вітчизняного законодавства до вимог законодавства ЄС. З метою посилення основних транспортних зв'язків між територіями України та ЄС відбувається лібералізація та дерегуляція внутрішнього ринку транспортних послуг [2].

На підтвердження тези щодо необхідності оновлення рухомого складу зазначимо, що станом на кінець 2016 р. серед рухомого складу залізничного транспорту 100% паровозів експлуатуються понад 40 років, 96,3% критих вагонів, 77,5% тепловозів, 67,5% рефрижераторів – від 26 до 40 років. 93,6% трамвайних вагонів, 77,4% вагонів метрополітену працюють понад 16 років. Протягом 2017-2018 років зберігалася тенденція щодо збільшення долі застарілого рухомого складу [4].

В той же час на шляху до здійснення інтеграції транспортного сектору України та ЄС існують проблеми, які потребують своєчасного вирішення:

– рівень розвиненості вітчизняного транспортного сектору суттєво відрізняється від більшості країн ЄС, що заважає швидкому здійсненню інтеграційних заходів;

– недостатня пропускна здатність вітчизняних автодоріг та якості дорожнього покриття, у результаті чого потенціал автомобільного транспорту використовується недостатньо;

– низька ефективність міжнародної торговельної співпраці України, яка суттєво поступається показникам країн Європейського Союзу [1].

Протягом останніх 20 років протяжність автомобільних доріг практично не збільшувалася, в той час як за цей самий період в Європі швидкими темпами відбувалося будівництво автомагістралей. Рівень фінансування 1 км автодоріг в Україні відповідно у 5,5–6 разів менше, ніж в країнах ЄС-28, оскільки існує значне навантаження на утримання транспортної мережі на душу населення порівняно з європейськими країнами через відносно невелику щільність населення (78 осіб на 1км²), низьку купівельну спроможність громадян (1/5 від купівельної спроможності єврозони). Незадовільним є транспортно-експлуатаційний стан автодоріг: 39,2% не відповідає вимогам за міцністю, 51,1% – за рівністю. Середня швидкість руху на автодорогах України у 2-3 рази нижча, ніж у західноєвропейських країнах [3].

Для вирішення вищезазначених проблем запропоновано реалізувати заходи державної політики, які дозволять прискорити інтеграцію вітчизняного транспортного сектору до європейської транспортної системи, підвищити його конкурентоспроможність та здатність ефективно обслуговувати потреби національної економіки та населення у перевезеннях.

Євроінтеграція є головним і незмінним зовнішньоекономічним пріоритетом України, реалізація якого у транспортній сфері дозволить збільшити обсяги перевезень міжнародними транспортними коридорами, що розташовані на території України, покращити умови експорту українських товарів, залучити національних перевізників до транспортування транзитних вантажів між Європою та Азією, покращити безпеку руху тощо.

Список використаних джерел

1. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року : Закон України від 30 травня 2018 року № 430-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-p> (дата звернення: 11.05.2020).
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (Розділ V, Глава 7 Транспорт). URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011?test=4/UMfPEGznhhaP1.ZixKBnfzHI4s.s80msh8Ie6 (дата звернення: 11.05.2020).
3. Співробітництво Україна – ЄС в сфері транспорту. Україна в Європейському союзі. URL: <http://ukraineu.mfa.gov.ua/ua/ukraine-eu/sectoral-dialogue/transport> (дата звернення: 12.05.2020).
4. Транспорт і зв'язок України. Статистичний збірник за 2016, 2017, 2018 рр.. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv> (дата звернення: 12.05.2020).